

**Vanha kirjastoasetus nro 1078/1998.
4 § muutettu asetuksella nro 513/13.6.2001**

**4 §
Kelpoisuusvaatimukset**

Kirjastolain (904/1998) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilöstöstä vähintään kahdelta kolmasosalta vaaditaan korkeakoulututkinto, opistotutkinto tai ammatillinen perustutkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu vähintään 20 opintoviikon laajuiset kirjasto- ja informaatioalan aine- tai ammatilliset opinnot. Edellä mainitun vaatimuksen täyttää myös informaatio- ja kirjastopalvelualan ammattitutkinto.

Kunnan kirjasto- ja tietopalveluista vastaavalla henkilöltä vaaditaan ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa suoritettu vähintään 35 opintoviikon laajuiset kirjasto- ja informaatioalan aine- tai ammatilliset opinnot.

**6 §
Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset
HUOM! TÄTÄ EI OLE POISTETTU**

Henkilö, joka täyttää tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset kirjaston ammatillisen henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset, on edelleen kelpoinen 4 §:n 1 momentissa mainittuja kelpoisuusvaatimuksia edellyttäviin virkoihin ja työsuhteisiin.

Jos virkaan tai työsuhteeseen on tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan vaadittu korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu kirjasto- ja informaatioalan aine- tai ammatilliset opinnot, henkilö, joka täyttää nämä kelpoisuusvaatimukset, on edelleen kelpoinen 4 §:n 2 momentissa mainitut kelpoisuusvaatimukset edellyttävään virkaan tai työsuhteeseen.

Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu henkilö, joka on otettu virka- tai työsuhteeseen ennen tämän asetuksen voimaantuloa ja joka on täyttänyt tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset kelpoisuusvaatimukset, on edelleen kelpoinen kyseiseen virkaan tai työsuhteeseen.

**7 §
Opintojen suorittamista koskeva siirtymäsäännös**

Henkilö, joka ennen tämän asetuksen voimaantuloa on aloittanut opintonsa täyttääkseen tämän asetuksen voimaantullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset kirjaston henkilökunnan kelpoisuusvaatimukset, saavuttaa kelpoisuuden tämän asetuksen mukaisiin virkoihin ja työsuhteisiin suorittamalla opintonsa vuoden 2001 loppuun mennessä.

UUSI 4 § 2010

**Valtioneuvoston asetus nro 1157/2009
kirjastoasetuksen 4 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2009

Muutetaan kirjastoasetuksen (1078/1998) 4 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 513/2001, seuraavasti:

**4 §
Kelpoisuusvaatimukset**

Kunnan kirjastolaitoksen henkilöstöstä vähintään 70 prosentilla tulee olla:

- 1) yliopistossa suoritettu korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu vähintään 60 opintopisteen laajuiset korkeakoulutasoiset kirjasto- ja informaatioalan opinnot;
- 2) ammattikorkeakoulussa suoritettu korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu vähintään 60 opintopisteen laajuiset korkeakoulutasoiset kirjasto- ja informaatioalan opinnot;
- 3) ammatillinen perustutkinto, johon sisältyvät tai jonka lisäksi on suoritettu vähintään 35 opintoviikon laajuiset kirjasto- ja informaatioalan opinnot *); tai
- 4) tieto- ja kirjastopalvelualan ammattitutkinto.

Kunnan kirjastolaitoksen henkilöstöstä vähintään 45 prosentilla tulee olla 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettu koulutus.

Kunnan kirjastolaitosta taikka yhtä tai useampaa toimipistettä johtavalta henkilöltä vaaditaan virkaan tai tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu vähintään 60 opintopisteen tai 35 opintoviikon**) laajuiset korkeakoulutasoiset kirjasto- ja informaatioalan opinnot.

Tämä asetus tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2010.

Kunnan kirjastolaitoksen tulee täyttää tämän asetuksen 4 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyt koulutetun henkilöstön osuutta koskevat vaatimukset 6 vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta.

Tämän asetuksen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun osuuteen kuuluviksi luetaan ne, jotka ovat kelpoisia tämän asetuksen voimaan tullessa kirjaston ammatillisen henkilökunnan tehtäviin.

Tämän asetuksen 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö, joka on otettu virka- tai työsuhteeseen ennen tämän asetuksen voimaantuloa ja joka virka- tai työsuhteeseen otettaessa on täyttänyt tuolloin voimassa olleiden säännösten mukaiset kelpoisuusvaatimukset, on edelleen kelpoinen kyseiseen virkaan tai työsuhteeseen.

Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin
Vanhempi hallitussihteeri Joni Hiitola

Yleistä 4 § uudistuksesta: Mikä muuttuu/miksi muutettiin:

Vas. puolella on vuoden 1998 pykälät, joista uudistettu on vain 4 §, joka on **oikealla**.

1. Keskeisimmät uudet asiat ja syyt laatia uusi asetus:

- *Teknisluontoiset* syyt: 4 §:n 1 momentin kohdat 1-4.:

yliopisto- ja ammattikorkeakoulutasolla opintojen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä - ei opintoviikkoina. Toisen asteen perustutkinnoissa ja ammattitutkinnoissa käytettävät tutkintojen nimet ovat muuttuneet.

- 4 §:n 2 momentti, jonka mukaan *vähintään 45 %lla* tulee olla korkeakoulutasoinen kirjastoalan koulutus ja korkeakoulututkinto. Tavoitteena on kuntaliitosten ja kirjastonjohtajien ja -hoitajien eläkkeellesiirtymisten paljouden vuoksi turvata lähivuosina korkeakoulutasoisen kirjasto- ja informaatioalan henkilöstön suhteellinen määrä koko henkilöstöstä. Taustalla huoli jo nykyisestä tilanteesta, jossa korkeakoulutasoisen ammattihenkilöstön määrä on vähentynyt huolestuttavasti (läänihallitusten peruspalvelujen arvioinnit).

- 4 §:n 3. momentti, jossa määritellään koko kunnan kirjastolaitosta johtavan henkilön lisäksi *yhtä tai useampaa toimipistettä* johtavan henkilön vähimmäiskelpoisuus.

2. Kelpoisuusvaatimukset - samat kuin alan koulutuksen eri tasot

Asia periaatteessa sama kuin ennen, mutta ilmaisutapa lakimiehen tahdon mukaan erilainen.

KORKEA-ASTE: 4 § 1. momentin 1. ja 2. kohdat.

Korkeakoulutasolla (yliopisto- ja ammattikorkeakoulutaso) opintoviikoista on luovuttu jo kauan sitten. Opintojen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä. Samalla on korotettu hieman *yliopistotason* kirjasto- ja informaatioalan opintojen määrää, koska väestön ja kirjastojen palvelujen vaatimustaso on noussut. Ks. Opetusministeriön kirjastopolitiikka 2015 <http://www.minedu.fi/OPM/Kirjastot/> Sen sijaan *ammattikorkeakoulutasolla* on alusta lukien ollutkin vähintään 60 op, joten asetus ei aiheuta käytännössä muutoksia aikaisempaan.

Vaikka tässä kohdassa ei mainita erikseen esim. aikaisemmin 20 ov ja 35 ov suorittaneita tai tutkintoja, jotka ovat aikaisemmin antaneet kelpoisuuden, kaikki aikaisemmin kelpoisiksi todetut ovat edelleen kelpoisia.

MUU KUIN KORKEA-ASTE: 4 § 1. momentin 3 ja 4 kohdat

tarkoittavat muuta kuin yliopisto- ja ammattikorkeakoulutason koulutusta.

HUOM! Kumpikin käytännössä samoja kuin aikaisemmin. Nimet ovat muuttuneet, mikä saattaa aiheuttaa epäselvyyttä. Samalla muutettiin molempien valtakunnalliset koulutusohjelmien ja osaamisalojen perusteet.

*) **4 §:n 1. momentin 3. kohta** tarkoittaa toisen asteen koulutusta, ammatillista perustutkintoa, jonka nimi muutettiin asetuksella kesällä 2009 seuraavaksi: Liiketalouden perustutkinto, merkonomi, tieto- ja kirjastopalvelujen osaamisala/koulutusohjelma. Tämä olisi ollut selkeä, mutta osaamisalue- tai koulutusohjelmaa ei voi lakimiesten mukaan laittaa säädöstekstiin. Tämän vuoksi lopullinen muotoilu saattaa aiheuttaa väärinymmärrystä. Väärinymmärrystä saattaa aiheuttaa myös se, että perustutkintotasolla käytetään edelleen opintoviikkoja eikä opintopisteitä. Ne eivät ole millään lailla rinnastettavissa korkeakoulujen aikaisemmin käytettyihin opintoviikkoihin. Tässäkin kelpoisia ovat kaikki ne, jotka aikaisemmin ovat olleet kelpoisia, esim. opistotutkinnon suorittaneet kirjastomerkonomit. Opistotutkintoja ei enää ole, vaan käytetään sanaa perustutkinnot.

4 §:n 1. momentin 4. kohdassa muuttunut nimi. Ei edelleenkään käytetä opintoviikkoja eikä opintopisteitä.

***) **4 §:n 3 momentti:** Tässä 35 opintoviikolla tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat **ennen** asetuksen voimaatuloa suorittaneet kirjasto-opintoja, joiden laajuus on tuolloin ilmoitettu opintoviikkoina.